

Satu Taavitsainen sd

Kirjallinen kysymys ulosoton suojaososuuden laskemisen käytännöistä

Eduskunnan puhemiehelle

Yli puoli miljoonaa suomalaista joutui viime vuonna ulosottoon. Monet perheet eri puolilla Suomea ovat ajautuneet kalliiden sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen ja korkeiden asumiskustannusten takia taloudelliseen ahdinkoon, mistä on seurannut ensin velkaantuminen, siten maksuhäiriömerkintöjä ja lopulta ulosottoon joutuminen.

Ulosottoon joutumisen taustalla on monta syy-yhteyttä. Yhteistä ulosotossa eläville pienituloisille ihmisille on kuitenkin se, että ulosottoon joutuminen ei kosketa vain velallista itseään, vaan on raastava kokemus sekä velalliselle että hänen perheelleen.

Inhimillisten kärsimysten ja yhteiskunnalle koituvien kokonaiskustannusten minimoimiseksi on ensiarvoisen tärkeää, että ulosottolainsäädäntö on ajantasaista ja vastaa nykytilannetta yhteiskunnassamme. Perusedellytys on myös se, että ulosottoviranomaiset antavat asiakkailleen oikeaa tietoa ja huomioivat lain ulosoton asiakkaalle turvaamat oikeudet. Ulosottokäytäntöjen on lisäksi oltava yhteneväisiä kaikkialla Suomessa, jotta ulosottoon joutuneet eivät joudu eriarvoiseen tilanteeseen asuinpaikkakunnastaan riippuen.

Edellä mainittuihin lain- ja oikeudenmukaisuuden periaatteiden toteutumiseen on kansalaisten voitava luottaa. Ulosoton lainsäädännöstä huolimatta on käynyt ilmi tapauksia, joissa pienituloiset ihmiset eivät ole aina saaneet lain mukaista kohtelua vedotessaan oikeuteensa ulosoton suojaosuudesta.

Esimerkiksi ulosottoon joutuneella henkilöllä, joka on saanut osa-aikaista työtä osaksi kuukauden päiviä, ulosoton suojaosuus 22,41 euroa on laskettu vain näiltä työpäiviltä eikä 30 päivän ajalta. Näin on toimittu, vaikka ulosottokaaren 4 luvun 48 §:n 1 momentissa yksiselitteisesti lausutaan: "Suojaosuus lasketaan kuukaudessa aina 30 päiväältä." Samoin henkilön työskennellessä esimerkiksi 10 päivänä kuukaudessa ei viikonloppuja ole huomioitu suojaosuudessa, mutta henkilön työskennellessä koko kuukauden ajan on viikonloput laskettu suoja-osuuteen.

Henkilön saadessa palkkaa esimerkiksi 100 euroa päivässä 10 päivänä kuukaudessa hänen suojaosuutensa on 22,41 euroa 10 päiväältä eli 224,10 euroa. Loput vie vouti, vaikka lain mukaan suojaosuus lasketaan aina 30 päiväältä, eli 30 x 22,41 euroa tekee 672,30 euroa, joka olisi pitänyt jäädä käteen. Sen sijaan, kun toinen on osa-aikatyössä koko kuukauden 21,5 päivää saaden saman

Kirjallinen kysymys KK 371/2018 vp

summan kuin edellinen, hänelle jää käteen suojaosuutta koko kuukauden ajalta eli 30 x 22,41 euroa eli 672,30 euroa.

On ehdottoman tärkeää, etteivät mahdollisesti virheelliset ulosottokäytännöt lisää ulosottoon joutuneen taloudellista ahdinkoa ja pahenna köyhyyttä sekä heikennä kannustavuutta ottaa vastaan työtä. Ensiarvoista on, että ulosottoon joutuneille kerrotaan oikeita tietoja ulosottomaksujen määräytymisestä ja toimeenpanosta ja että ulosottokäytännöt ovat selkeitä ja lainmukaisia kaikkialla Suomessa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko ministeri tietoinen siitä, että vaikka ulosottokaaren 4 luvun 48 §:n 1 momentin mukaan ulosoton suojaosuus lasketaan aina 30 päivän mukaisesti kuukaudessa, näin ei kuitenkaan todellisuudessa toimita,

mihin ministerin tietojen mukaan perustuu käytäntö, jossa henkilön saadessa vain joillekin päiville kuukaudessa työtä ulosoton suojaosuus lasketaan vain kyseessä olevilta päiviltä eikä 30 päivän ajalta kuukaudessa, kuten ulosottokaaren 4 luvun 48 §:n 1 momentissa säädetään,

miten ministeri perustelee käytäntöä, jossa henkilön työskennellessä esimerkiksi 10 päivänä kuukaudessa viikonloppuja ei suojaosuudessa lasketa, mutta sen sijaan, jos henkilö työskentelee koko kuukauden vaikkapa osa-aikatyössä, niin viikonloput lasketaan,

mihin toimenpiteisiin ministeri aikoo ryhtyä ohjeistuksen ja asetusten muuttamiseksi siten, että ulosoton suojaosuus todellisuudessa lasketaan aina 30 päivältä kuukaudessa ja

miten ministeri aikoo varmistaa, että kansalaiset tulevat kohdelluiksi ulosottotilanteissa yhdenvertaisesti koko Suomessa?

Helsingissä 28.9.2018

Satu Taavitsainen sd